

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

©Шевчук А.А., Шматковська Т.О., 2015

Актуальною проблемою сучасної економіки України є утвердження інноваційної моделі її розвитку. Поступове входження України в світову економіку та її адаптація до вимог європейської спільноти сприяє формуванню нових підходів до розвитку інноваційно-інвестиційної моделі економіки.

Якісне економічне відновлення та зростання в Україні може бути забезпечене тільки за допомогою інноваційних процесів, спроможних реалізовувати новітні технології та найсучасніші наукові знання. Інвестування капіталів в нові технології дозволить істотно активізувати виробничу активність, збільшити кількість робочих місць, а також, що особливо важливо, стимулюватиме інноваційний розвиток підприємств, організацій, а отже, розвиток регіонів та економіки країни загалом. Інноваційно-активні підприємства - це підприємства, які витрачали кошти на інноваційну діяльність та які реалізовували інноваційну продукцію протягом останніх трьох років [1].

Інноваційну інфраструктуру утворюють сукупність підприємств, організацій, установ, їхніх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності. Основними елементами інноваційної інфраструктури є державні інноваційні фінансово-кредитні установи, венчурні компанії і фонди, зони інтенсивного науково-технічного розвитку, технологічні парки, інноваційні центри консалтингові фірми тощо.

Одним із завдань регіональної інноваційної інфраструктури є забезпечення всього інноваційного циклу, тому одним із підходів до формування структури є створення науково-технологічних кластерів, орієнтованих на певний сегмент ринку, продукції і послуг (Рис. 1).

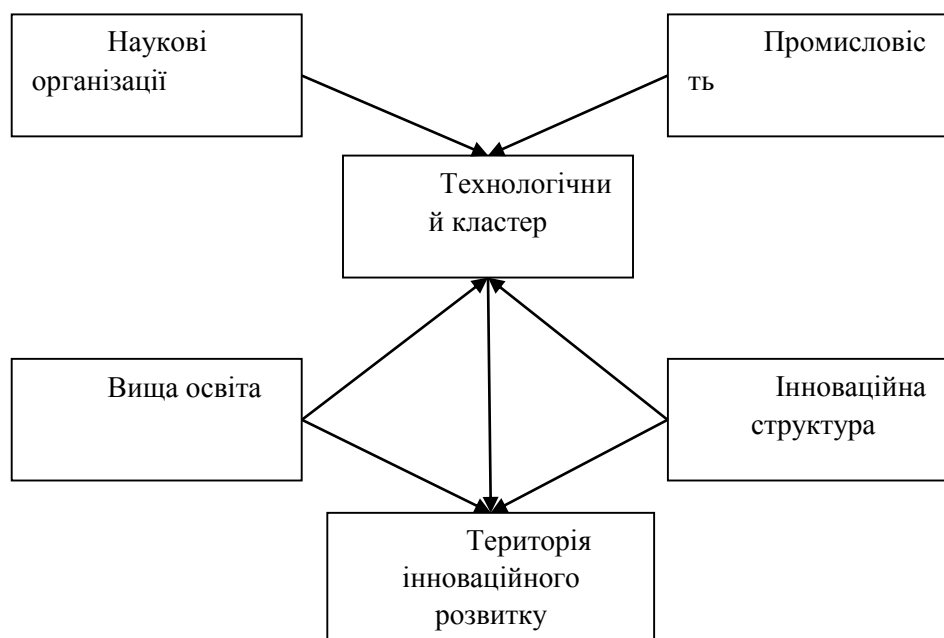

Рис.1. Схема формування території інноваційного розвитку

Для забезпечення необхідної підтримки інноваційних процесів необхідна відповідна інфраструктура, що здійснювала б фінансовий, інформаційний, консалтинговий, маркетинговий та інші види підтримки інноваційних проектів. Сукупність науково-технологічних кластерів та інноваційної інфраструктури створює умови для розвитку території, на якій вони розміщені.

Законодавче забезпечення інноваційної діяльності в Україні насамперед регулюється Законом України "Про інноваційну діяльність" (ВРУ від 04.07.02 №40/IV), де подані термінологія та основні аспекти державного регулювання в сфері інноваційної діяльності, охарактеризовано правовий режим

інноваційних проєктів, продуктів, інноваційних підприємств та методологію їх державної реєстрації, а також особливості фінансової підтримки та міжнародного співробітництва в сфері інноваційної діяльності [2]. У Законі України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (№1316-

IV/2003) визначаються організаційні, правові та фінансові засади функціонування та розвитку науково-технологічної сфери. Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні" (3715-17, 2012) створює правову базу для концентрації ресурсів держави на провідних напрямках науково-технологічного оновлення виробництва, забезпечення вітчизняного ринку конкурентною, наукомісткою продукцією та виходу з нею на світовий ринок. У Законі України "Про спеціальний режим діяльності технологічних парків" (№3333-IV/2006) визначено правові та економічні засади запровадження та функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків. Також в даній сфері суспільних відносин діють Цивільний Кодекс України (глава IV "Право інтелектуальної власності"), Закони України "Про інвестиційну діяльність" (№1560-12), "Про наукову і науково-технічну експертизу" (№51/95-ВР), "Про власність" (№697-XII), "Про державне регулювання в сфері трансферу технологій" (№143-V) [3].

Державні органи намагаються врегулювати, насамперед, питання фінансової підтримки інноваційного процесу. Згідно з Законом України «Про інноваційну діяльність», Кабінет Міністрів України створює спеціалізовані державні інноваційні фінансово-кредитні установи для фінансової підтримки інноваційних програм і проєктів, затверджує їх статuti чи положення про них, підпорядковує ці установи спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності. До функцій органів виконавчої влади також належить стимулювання комерційних банків, інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проєктів тощо.

Найважливішою функцією, яку має виконувати ефективна інфраструктура інноваційного підприємництва, є фінансове забезпечення інноваційного процесу. Обслуговування інвестицій в інновації потребує створення нової фінансової інфраструктури, зокрема розширення банківського кредиту.

Досвід створення та розвитку національних інноваційних систем як у економічно розвинутих країнах, так і в країнах, що динамічно розвиваються, засвідчує, що інноваційна модель розвитку економіки характеризується функціонуванням комплексу інституційного, ресурсного та інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, який створюється завдяки активній державній підтримці розвитку інноваційної інфраструктури запровадженням програмно-цільових методів управління цією сферою.

Отже, в Україні інфраструктура підтримки інновацій не є досить ефективною. Для формування дієвої інноваційної інфраструктури необхідне впровадження таких заходів: - створення та підтримка діяльності виробничо-технологічних, інноваційних та наукових структур; - розвиток експертних систем; - створення сприятливого середовища для розвитку інноваційних процесів; - організація і проведення науково-технічної експертизи, експертизи інноваційних та інвестиційних проєктів.

Список використаних джерел

1. Плішка Т. Державне сприяння інноваційної активності промислових підприємств в Україні: [Електроний ресурс]. – Режим доступу: archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/dums/2011
2. Закон України «Про інноваційну діяльність». - від 06.11.2014 [Електроний ресурс]. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12
3. Інноваційна політика Підприємництво: офіційний сайт районної адміністрації: [Електроний ресурс]. – Режим доступу: shev.gov.ua/index.php?option=com_content&task=view&